

GORSKA REŠEVALNA SLUŽBA SLOVENIJE OD NJENIH PRVIH DNI DO DANES TER NJENA FUNKCIJA V CIVILNI ZAŠČITI

Danilo Škerbinek*

Potreba po ustanovitvi Gorske reševalne službe pri Planinski zvezi Slovenije se je pokazala že pred več kot 75 leti. V teku let in ob vse širših nalogah je Gorska reševalna služba iz planinske samozaščitne službe prerasla v javno priznani dejavnik, ki ga prebivalstvo te republike kliče v pomoč in mu reševalci pomagajo, če je to le mogoče. Vse delo opravljajo reševalci na prostovoljni osnovi.

Slika 1. Prikaz tehnike reševanja iz gora v tridesetih letih.

Različne pobude in vplivi so naše prednike pripeljali najprej na višje vzpetine in nato na gore. Bili so zeliščarji, pastirji, lovci... Zapis o tem je objavil tudi Janez Vajkard Valvasor v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske.

Mnogo let kasneje so gorski svet pričeli zavestno obiskovati ljudje, ki so ga želeli odkriti. Dokumentirana sta vzpona botanika Antona Scopolija I. 1758 na Storžič in I. 1759 na Grintavec, pa vzpon štirih srčnih mož 1778 na vrh Triglava in drugi. Med slovenskimi poznavalci gorskega sveta in razmer v njem se pojavljajo prvi gorski vodniki.

V gorah so se primerile tudi prve gorske nesreče. Iz Mojstrane, Stahovice, Logarske doline in od drugod izvirajo poročila, kako so se zbrali srčni, gora večši in močni domačini ter brez česar koli razen konopljinih vrvi pomagali pomoči potrebnim.

Okoli leta 1860 se je narodnostno gibanje v Sloveniji začelo krepiti. Že l. 1861 sta ljudska tabora v Vižmarjih pri Ljubljani in Žalcu dala vso podporo pozivom k zedinjeni Sloveniji. Jasno so bile izražene zahteve po uporabi slovenskega jezika v javnem in kulturnem delovanju in pravicah slovenskih predstavnikov v dunajskem parlamentu.

Ti slovenski pozivi so zganili nemško govoreče prebivalstvo, ki je tedaj živelo v Sloveniji. Sredstev niso izbirali. Uporabili so tudi Nemško-avstrijsko planinsko zvezo (DÖAV) oz. njene sekcije, po letu 1880 ustanovljene tudi na naši zemlji, katerih namen je bil predvsem zgraditi most nemštva do Jadranskega morja. Gradili in po svoje so označevali planinske poti, postavljali, predvsem zase, planinske postojanke in vrhove slovenskih gora nemško poimenovali.

Naši predniki so se podali v boj za vsako planinsko pot, vsako razgledišče in še zlasti vrh. Prvi poizkus ustanovitve slovenskega planinskega društva datira v leto 1872, ko je bilo v Bohinju ustanovljeno društvo Triglavski prijatelji, ki pa je po premestitvi društvenega predsednika kmalu nehalo delati.

Po več poizkusih je bilo slovensko planinsko društvo l. 1893 končno ustanovljeno. Pred tem datumom in po njem smo v nekaterih naših gorskih krajih že imeli reševalne skupine avstrijsko-nemške pla-

* Gorska reševalna služba pri Planinski zvezi Slovenije.

Slika 2. Sodobno reševanje iz stene.

Slika 3. Gorski reševalci predajajo rešenega alpinista v reševalno vozilo za nadaljnji transport do zdravstvene ustanove.

ninske organizacije. Več kot razumljiva je bila želja mlade slovenske planinske organizacije po lastni reševalni službi, ki bo pomagala ponesrečenim planincem v slovenskih gorah.

Število turističnih in alpinističnih nesreč je začelo naraščati. Odločilen dogodek za ustanovitev gorske reševalne službe pri Slovenskem planinskem društvu je bila nesreča slovenskega zdravnika primarija dr. Stojca v severozahodni steni Škrlatice in potem še nesreča prof. dr. Cerka na Stolu.

Dne 16. junija 1912 smo dobili slovensko gorsko reševalno postajo v Kranjski Gori in ta datum štejeemo za rojstni dan naše službe. Na ustanovni seji, ki jo je vodil njen pobudnik in kasnejši načelnik dr. Josip Tičar, so sodelovali tudi člani Slovenskega planinskega društva iz Mojstrane, Dovjega, Podkorna in Rateč.

Pri reševanju dr. Stojca iz stene Škrlatice so reševalci uporabljali prvo specializirano transportno reševalno sredstvo – velik lesen zaboj. Idej in iskanja poti, kako čim bolje pomagati ponesrečenemu, je bilo nešteto. Sami so izdelali transportna sredstva, katerih osnovo je tvoril stol, širša deska, trdno povezane smuči ipd.

Organiziranost GRS

GRS je zasnovana na prostovoljnosti članstva. Vsak, ki se včlani, sprejme veljavna pravila. Člani vse delo opravijo brez plačila.

GRS šteje 662 članov. Vključeni so v 16 gorsko reševalnih postaj, ki so osnovne enote GRS. Vsaka postaja ima svoje delovno območje, za katerega je zadolžena in mora na njem poskrbeti za dobro in uspešno delovanje. Delovna območja postaj pokrivajo ves alpski in predalpski prostor Slovenije.

Za kvalitetnejše obvladovanje delovnega območja in nalog v njem organizirajo postaje ob vznožju gora **reševalne skupine**, po gorah svojega območja pa **obveščevalno točko**. Obveščevalne točke so praviloma v vseh planinskih postojankah, pri nekaterih kmetijah, v turističnih in gozdarskih domovih v planinskem svetu ter na postajah milice, ki leže v izhodiščnih točkah za planinske ture.

Komisija za gorsko reševalno službo pri Planinski zvezi Slovenije (nekdanje Slovensko planinsko društvo) je povezovalno, usklajevalno in usmerjevalno telo vseh postaj GRS v Sloveniji, zlasti pa skrbi za izpopolnjevanje ukrepov za zagotovitev varnosti v gorah, uvaža sodobno opremo in tehniko ter izkušnje tujih reševalnih služb, širi in izpopolnjuje gorsko reševalno organizacijo, skrbi za kvalitetno vzgojo in izobraževanje svojega članstva, vodi evidenco in analizo nesreč v gorah ter z rezultati seznanja vse zainteresirane, daje pobude in razvija sodelovanje s sorodnimi organizacijami v domovini in tujini, sodeluje s tistimi republiškimi institucijami,

Slika 4. Del reševalne ekipe v snežnem metežu.

s katerimi je GRS povezana po vsebini ali naravi dela, izdaja strokovne in propagandne publikacije ter opravlja še druge posebne naloge, ki so v zvezi z gorskim reševalstvom.

Zbor gorskih reševalcev Slovenije je najvišji organ GRS. Skliče se ga v letu, ko je predvidena skupščina PZS. Na zboru obravnavajo organizacijska, tehnična in druga vprašanja gorskega reševalstva in določajo glavne smernice za nadaljnje delo GRS.

Vzgoja in izobraževanje gorskih reševalcev

Delo gorskih reševalcev v zahtevnih terenskih, tehničnih in vremenskih razmerah je lahko vsak trenutek uspešno le, če je moštvo v reševalni tehniki in dodatnih specialnostih izšolano, uvežbano in kondicijsko pripravljeno. To dosegamo z vsestranskim, načrtno vodenim in programsko jasnim vzgojno-izobraževalnim delom na republiških tečajih in tečajih, ki jih izvajajo postaje.

Pripravnik za gorskega reševalca lahko postane izkušen alpinist s priznanimi moralnimi in tehničnimi kvaliteta. V dveh do štirih letih mora tak pripravnik opraviti tečaje iz letne in zimske reševalne tehnike

ter prve pomoči. Po tem obdobju mora pred posebno komisijo opraviti izpit in če pokaže potrebno znanje, dobimo novega reševalca.

Vse zahtevnejše reševalno delo je tudi pri nas terjalo specialiste. Danes je dobra tretjina moštva še dodatno izšolana. Tako imamo inštruktorje, ki vodijo povečini reševalne akcije in vzgojno delo po postajah, vodnike lavinskih psov, letalske reševalce, minerje snežnih plazov in gorske reševalce zdravnike. Vsi člani in specialisti morajo na tri leta obnavljati svoje znanje in ga pokazati na preizkusu znanja. Pozitivno opravljeni preizkus je osnova za nadaljnjo potrditev statusa gorskega reševalca.

Vso pozornost namenjamo varnosti ponesrečencev pa tudi reševalcev. Za reševanje živega ponesrečenca, ki kjerkoli čaka na našo pomoč, storimo vse, kljub včasih nemogočim objektivnim in vremenskim razmeram.

Naši zdravniki so usposobljeni za reševalno delo v steni in s helikopterjem. Ni odveč, če povem, da so udeleženci mednarodnega zasedanja reševalne unije IKAR v Bovcu l. 1982 dali naši strokovnosti in usposobljenosti veliko priznanje in oceno enakosti z ostalimi evropskimi gorsko reševalnimi »velesilami«, kot so Francija, Avstrija in Italija. Da to delo res strokovno in dobro opravimo, moramo biti dobro organizirani in vsako leto izvesti od 22 do 25 tečajev, seminarjev, preizkusov znanja itd., kar traja od 40 do 55 dni. Šolanje in vežbanje člana naše službe terja 7 do 10 dni na leto, za specialno

izšolane člane naše službe pa še več.

Vse to šolanje je v prostem času vseh sodelujočih, izvajajo pa ga amaterski kadri.

Naloge GRS

Osnovne naloge naše službe so preventivne aktivnosti, namenjene obiskovalcem gora, prva medicinska pomoč ponesrečenim oz. izčrpanim ter njihov prenos in takojšnji transport ob uporabi vseh znanih in možnih sredstev in tehnike do prve zdravstvene ustanove, iskanje pogrešanih planincev v gorah, pomoč ob naravnih in drugih hudih nesrečah, pri reševanju prebivalstva na ogroženem planinskem področju in tudi drugod, kjer posebno znanje, izurjenost in oprema članov GRS lahko pripomorejo pri reševanju človeških življenj in imetja.

Pri svojem delu GRS sodeluje z republiškimi in občinskimi upravnimi organi, pristojnimi za notranje zadeve in za ljudsko obrambo, s štabi in enotami teritorialne obrambe ter civilne zaščite, z Rdečim križem, zdravstvenimi in zavarovalnimi skupnostmi, s postajami milice in po potrebi z drugimi upravnimi organi in organizacijami ter seveda z drugimi gorsko reševalnimi službami v Jugoslaviji.

Uspešno sodelujemo z gorsko reševalnimi službami v Avstriji (Koroška, Štajerska). Tako sodelovanje se je v zadnjih dveh letih poglobilo. Povezani smo tudi z reševalci v Italiji (Furlanija – Julijska kra-

jina). Tesnejše sodelovanje z njimi je nujno zaradi potreb skupnih reševalnih akcij na področju Julijskih in Kamniških Alp, Karavank ter drugega obmejnega gorovja. Z mednarodno organizacijo gorskih reševalnih služb (IKAR) smo povezani že od njene ustanovitve l. 1955. Sodelovanje je dragoceno in pomembno. Povemo lahko, da vseskozi skrbimo za sproti prenos spoznanj, izkušenj in tehnike, dogovorjene v IKAR, v delo naših reševalcev.

Gorski reševalci zelo pozorno spremljamo dogajanja v gorskem svetu, saj nesreče skrbno analiziramo že 19 let. Na osnovi teh analiz smo spoznali, da bi lahko marsikatero nezgodo z zavestnim varstvom in samozaščito, s pripravo in znanjem preprečili ali vsaj omilili njene posledice.

Iz teh spoznanj usmerjamo preventivno dejavnost, ki se odvija na dveh ravneh, po postajah s preventivnim spremljanjem večjih planinskih akcij. Osnovne oblike preventivnega dela so predavanja in seminarji, namenjeni najširšemu krogu planincev, izdajanje publikacij, obvestil in opozoril prek sredstev javnega obveščanja, prikazi, sodelovanje na tečajih in taborih, namenjenih obiskovalcem gora, ter preventivna spremljanja in dežurstva v planinskih kočah ob koncu tedna.

Vsako leto s prostovoljnimi, zavestnimi in načrtnimi delom ter pripravljenostjo na poziv za pomoč pomagamo mnogim pomoči potrebnim ljudem v težko dostopnem terenu v trenutku njihove največje stiske. Tako opravimo delo, za katerega nihče drug v Sloveniji ni izšolan in ga tudi ne obvlada. Noben gorski reševalec še nikoli ni odrekel pomoči. To je neprecenljive vrednosti, vendar pa tega ne bomo dovolili izkoriščati. V minulem obdobju je bilo nekaj primerov, ko smo bili zaradi neresnega odnosa obiskovalcev gora po nepotrebnem alarmirani.

Elementarne nezgode in vremenske ujme so nam bile že velikokrat dodatni izziv. Tako smo npr. leta 1987 v osemih januarjskih dneh ob obilnih snežnih padavinah z 209 reševalci na raznih koncih Slovenije opravili štiri reševalne akcije, minirali več plazov, evakuirali iz gora 3 razrede otrok, opravili več varnostnih ocen o nevarnosti plazov in priskočili na pomoč nekaj deset osamelim starejšim in obolelim občanom v goratih predelih Slovenije.

Poleg opisanega dela opravi več kot polovica postaj GRS v dogovoru s področnimi upravami žičnic ali vlečnic tudi t. i. reševalni servis na žičnicah. Ob tem delu pomagamo vsako leto še okrog 600 poškodovanim smučarjem.

S specializacijo dela, s fizičnim delom, znanjem in opremo reševalcev smo iz planinske samozaščitne službe ob opravljanju osnovne dejavnosti, reševanja v gorah, prerasli v javno priznani dejavnik, ki ga prebivalstvo te republike kliče na pomoč.

Vse večji obseg in poudarek našemu delu ter zato tesnejše sodelovanje z raznimi republiški ustanovami je privedlo do

Slika 5. Ponesrečenca, ki je bil v mreži prenešen iz stene, prelagajo na nosila.

pisne ureditve nekaterih medsebojnih odnosov. Za ponesrečene planince, ki jih rešujemo, pa tudi za našo službo je gotovo najvažnejši pred nekaj leti sprejeti dokument, po katerem nam zdravstvena uprava iz naslova pravic občanov do zdravstvenega varstva poravnava stroške prve pomoči in transporta ponesrečencev iz gora. Dogovor o sodelovanju pri izvajanju nalog s področja varovanja in reševanja ljudi in premoženja v gorskem svetu smo sklenili tudi z Republiškim sekretariatom za notranje zadeve. Sodelovanje z RSNZ je večstransko, najvidnejša in najdragocenejša pa je brez dvoma pomoč s helikopterjem.

Imamo tudi dogovor med Republiškim sekretariatom za ljudsko obrambo in našo službo. Ta pred leti sklenjeni sporazum je že pomembno pomagal naši službi v vseh tistih aktivnostih, ki so sicer naše, sodijo pa tudi v področje dela civilne zaščite.

Sodelujemo pri vzgoji kadrov, pri načrtnem delu na področju snežnih plazov in njihovega napovedovanja, pri uvedbi potrebne zahtevnejše opreme, izdelavi varnostnih ocen za gradnjo v področju, nevarnem zaradi snežnih plazov, itd.

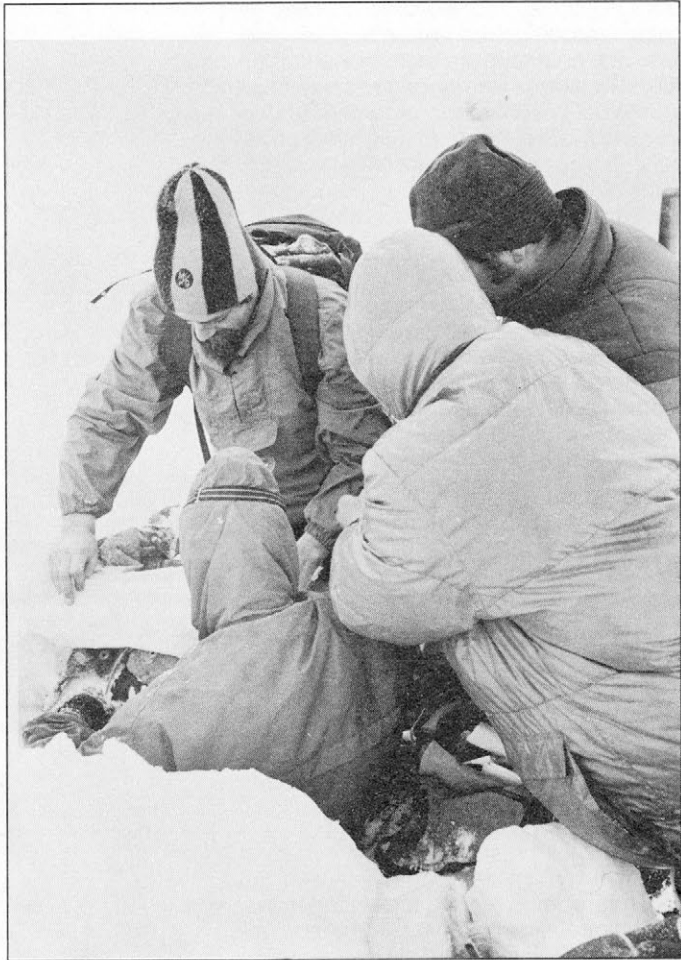
Navzven zelo velik in viden prispevek tega sodelovanja je še zlasti pri poglobljenem delu z lavinskimi psi in razvojem dejavnosti na področju umetnega proženja plazov.

Na tečaje za vodnike lavinskih psov poleg gorskih reševalcev vse bolj vključujemo delavce žičnic, delavce milice, uredili smo odnose s kinologi, uvedli kategorizacijo, kritje stroškov hrane za pse in drugo.

Načrtno delo na področju umetnega proženja plazov smo povzeli po tujih gorsko reševalnih službah, že takoj v začetku pa so pokazali interes za sodelovanje na tem področju poleg gorskih reševalcev tudi

Slika 6. Izčrpanega z vitlom dvigajo v helikopter.

Slika 7. Reševanje izpod snežnih plazov.

delavci žičnic, milice, delavci nekaterih cestnih podjetij, prebivalci krajevnih skupnosti, ki jih velike količine snega pogosto ogrožajo itd.

Ob organizacijski, finančni in vsestranski pomoči Republiškega štaba za civilno zaščito sta ta dva profila med specialisti gorskimi reševalci dobila enako veljavo kot specialisti GRS – inštruktorji, zdravniki in reševalci letalci.

Na tem mestu bi težko opisal in ovrednotil vse aktivnosti, v katerih je sodelovanje GRS s civilno zaščito na ravni republike ali občin prineslo napredek in rezultate. Posledica tega sodelovanja je priznavanje in upoštevanje pomena in vloge GRS tako v gorsko reševalnem delu kot na področju civilne zaščite, hkrati pa je dana podpora njenemu delu.

Torej ni zgolj naključje, da je bila GRS med prvimi, ki je v okviru tehničnih reševalnih enot civilne zaščite ustanovila Oddelek za reševanje v gorah in izpod snežnih plazov s sedežem pri Planinski zvezi Slovenije. Podpisani dogovor med RSLO in GRS ob ustanovitvi te enote bo omogočil še boljše sodelovanje. Akt predvideva oblike dela in določa pogoje delovanja Oddelka za reševanje v gorah in izpod snežnih plazov. Del izoliranega ljudskega potenciala (npr. minerji) bo tako lahko še koristneje uporabljen.

(Vse fotografije je posnel Mirko Kunšič.)

Gorsko reševalna dejavnost

Več kot 105 000 Slovencev hodi organizirano v gore. Tako veliko zanimanje za planinstvo, ki vse bolj postaja pravo ljudsko gibanje, terja osveščanje, strokovno vodenje ter dobro delujočo reševalno službo.

Medtem ko število obiskovalcev gora raste, se število ponesrečenih zmanjšuje (slika 8). Vzrokov za to je več (boljša oprema, organizirani izleti, večja kondicijska pripravljenost), eden je gotovo tudi preventivno delo naše službe.

Glavni vzroki nesreč v gorah so že vrsto let razne vrste zdrsov. Dovolj zgovorno sliko o nesrečah dobimo, če si ogledamo vzroke za nesreče (preglednica 1).

Na preglednici 2 najdemo mnogo zanimivih podatkov o delu GRS. Akcije so vse obsežnejše, trajajo dalj časa in terjajo vse več sodelujočih. Kdorkoli v gorah potrebuje pomoč, ki mu jo lahko nudijo gorski reševalci, mora podatke o pomoči potrebnem (najbolje pisno) posredovati najbližji obveščevalni točki naše službe, ki je praviloma v vseh planinskih postojankah, milici na telefonsko številko 92 ali direktno najbližji postaji GRS.

Oprema

Pri svojem delu uporabljamo preizkušeno in uveljavljeno reševalno opremo. Večina te opreme je že standardizirana v vseh alpskih deželah.

Veliko opreme izdelamo po mednarodnih tehničnih normah že doma. Težave nastopijo pri tisti opremi, ki se je doma ne izplača delati ali pa je ne znamo narediti (vitli, jeklenice, žabice, osmice, vponke, vrtljive vponke itd.). Vsak uvoženi reševalni rekvizit stane ogromno denarja. Opremo redno vsako leto pregledamo, jo preizkušamo in po potrebi izločamo. Seveda jo tudi sproti izpopolnjujemo in obnavljamo; slednje še posebej velja za opremo, ki se hitro stara. Da bi težko zbrana denarna sredstva v GRS dobro usmerjali oz. uporabljali, smo izdelali normative obvezne opreme postaje in normative za osebno opremo reševalca.

Financiranje

GRS dela na prostovoljni bazi. Če so njeni člani aktivirani, dobe povrnjene le osnovne stroške, ki nastanejo z njihovo udeležbo v reševalni akciji (prehrana, prenočišče, prevoz, izguba osebnega dohodka ipd.). Že samo ti stroški so precejšnji, če pa k temu dodamo še denar za potrebno preventivno dejavnost, za nabavo posebne skupne tehnične in sani-

tetne opreme, opreme za zveze, za osebno opremo (to opremo si večina reševalcev kupi iz svojega žepa) in tehnično opremo reševalcev ter denar za njihovo izobraževanje in strokovno pripravo, pridemo do precejšnjih zneskov.

Načrt dela ter proračun Gorske reševalne službe se sestavlja za vsako tekoče leto na podlagi denarnih možnosti in realnih potreb postaj in Komisije za gorsko reševalno službo. Med osnovne izdatke postaj štejejo vsi stroški, ki so potrebni za obstoj oz. uspešno opravljanje reševalnih opravil. Nakup enotne ali drage opreme, predvidene po normativih tehnične in zaščitne opreme GRS, opravi komisija iz svojega proračuna, ali iz združenih sredstev postaj, ali iz obojega.

Poraba vsega denarja, ki je na kakršenkoli način pridobljen za potrebe izvrševanja nalog postaj in Komisije za GRS, je urejena s poslovnikom o porabi denarnih sredstev GRS.

O osnovnih in funkcionalnih stroških odločajo postaje in komisija vsaka zase, o večjih skupnih nakupih pa komisija. Osnovno finančno poslovanje postaj in kontrola poteka v okviru finančnega poslovanja matičnega planinskega društva, finančno poslovanje Komisije za GRS pa v okviru finančnega poslovanja Planinske zveze Slovenije. O porabi teh sredstev vsako četrletje razpravlja Komisija za GRS in Glavni odbor PZS.

Toda naj bo v vse delo GRS vgrajeno še toliko prostovoljnosti in odrekovanja, izdatki nastajajo tudi pri nas in kljub vsemu razumevanju ter hvale vredni pomoči, ki sem jo navedel, ne zmoremo financirati vseh nalog in še manj načrtov. Stroški reševalnih akcij se prično seštevati tisti trenutek, ko gre moštvo v akcijo. Če je planinec zašel in ga je treba iskati (pri takem iskanju sodeluje veliko reševalcev in trajajo ponavadi več dni), če je alpinist nekje v steni le izčrpan in mu moramo pomagati

nekaj 100 m iz stene, in če je pomoči potreben nezavarovan, formalno v Sloveniji ni naslova, ki bi nam poravnal nastale stroške. Tudi kritje stroškov pogostega iskanja, reševanja in transporta mrtvih iz gora ni enoznačno jasno rešeno.

Razne dotacije, finančne podpore delovnih organizacij, denar, ki ga reševalna moštva zaslužijo s prostovoljnim delom, in drugo gredo v t. i. solidarnostni sklad, iz katerega krijemo stroške prej navedenih akcij.

Doklej? Obseg reševalnega dela raste in solidarnostni sklad je vse težje polniti. Zlasti za iskanje pogrešanih, ki predstavlja okoli 20 % reševalnega dela, porabimo že kar okoli 40 % vseh sredstev reševalne akcije opazovanja. Zagotoviti bo treba namenska sredstva za to delo.

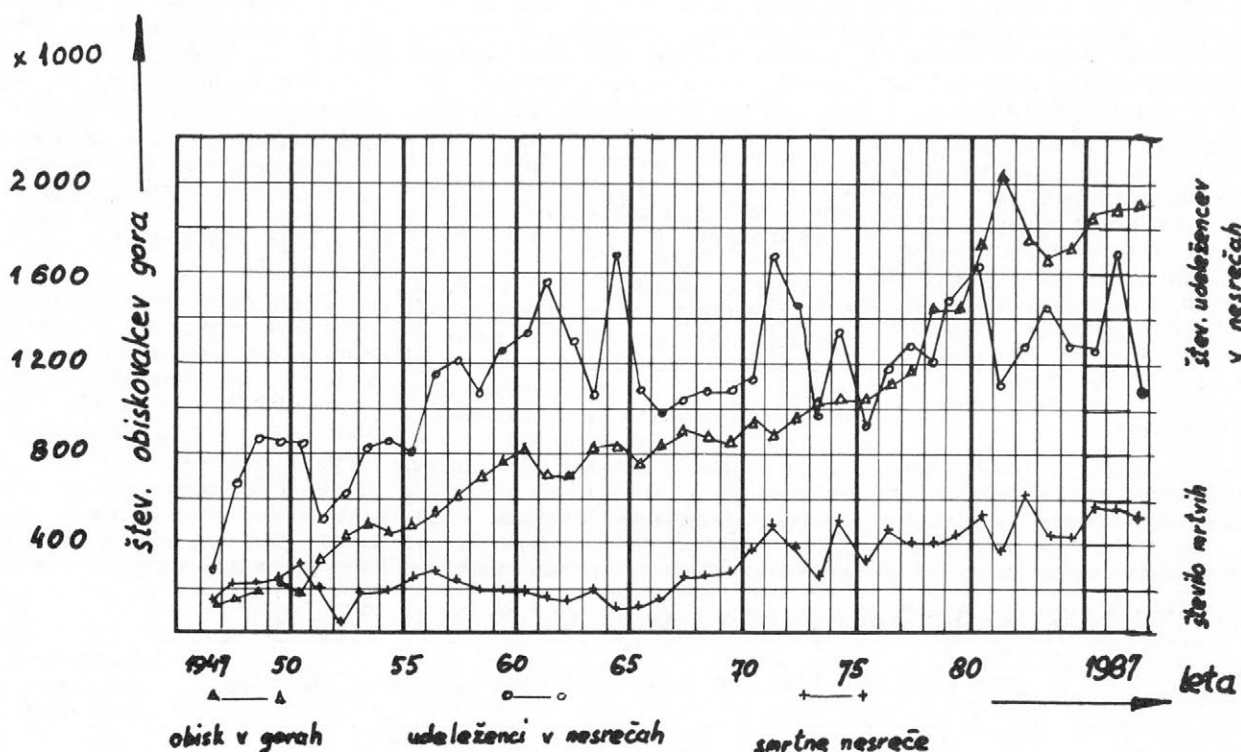
Tudi osnovne organizacijske aktivnosti naše službe, ki so povezane z izdatki (telefon, poština, zavarovanje ljudi...), niso zadosti financirane.

Preglednica 1. Vzroki gorskih nesreč v Sloveniji v obdobju 1977–1988

Povod – vzroki nesreč	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	Skupno število ponesrečenih 1977–1988																
	Primerov	Mrtvih	Primerov	Mrtvih	Primerov	Mrtvih	Primerov	Mrtvih	Primerov	Mrtvih	Primerov	Mrtvih	Primerov	Mrtvih	Primerov	Odstotka	Mrtvih	%											
Zdrs	18	5	18	5	12	9	24	6	10	5	25	7	26	12	24	8	21	4	15	7	24	6	33	9	250	30,45	83	31,3	
Padeč v steni	15	6	6	3	7	2	7	4	6	7	8	2	13	8	7	1	11	5	7	1	12	4	7	4	106	12,9	47	17,7	
Padeč s poti	8	–	3	2	9	2	1	1	3	1	–	–	–	–	–	–	–	–	9	3	6	–	1	–	44	5,3	9	3,4	
Turno smučanje	5	1	3	–	3	1	2	1	3	–	–	–	–	–	10	1	5	–	4	1	6	2	11	4	52	6,3	11	4,1	
Padajoče kamenje	1	1	2	–	–	4	1	1	–	6	1	4	1	4	–	4	–	1	–	1	–	2	–	1	–	30	3,6	4	1,5
Napor, kap, infarkt	–	–	3	3	2	2	4	4	1	1	7	3	8	3	7	1	3	3	–	–	–	–	–	6	5	41	4,99	25	9,4
Snežni plaz	3	8	4	3	3	2	11	1	2	–	–	–	–	1	1	6	–	3	2	1	1	2	–	–	–	36	4,4	18	6,78
Strela	2	1	1	2	1	–	–	–	–	–	2	1	1	–	–	–	–	–	1	1	1	–	–	–	9	1,09	5	1,88	
Podhladitev, izčrpanost	–	–	1	–	1	1	13	–	2	–	1	2	–	–	1	1	3	1	8	4	5	1	8	–	–	43	5,23	10	3,77
Trganje cvetja	–	–	2	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	0,36	1	0,377
Neizkušenos, dezorientacija	7	–	8	1	14	–	–	2	4	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	–	41	4,99	3	1,13	
Oprema	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Bolezen	3	–	8	–	6	–	6	–	6	–	–	–	–	–	3	–	6	–	4	–	8	–	3	–	53	6,45	–	–	–
Kačji pik	–	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	0,36	–	–
Alkohol	–	–	1	–	3	–	2	2	1	–	2	–	2	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	12	1,46	2	0,754
Drugi vzroki	3	1	1	1	6	2	4	1	3	2	3	–	8	2	7	6	3	–	8	5	14	11	14	1	74	9,0	32	12,0	–
Neznano	3	–	2	–	–	–	3	–	–	–	1	1	1	–	–	–	2	2	1	1	1	–	–	–	–	14	1,7	5	1,88
Samomori	2	2	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	–	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	10	1,2	10	3,77	–
Skupaj	70	25	65	21	67	21	38	21	44	19	55	17	64	28	72	19	70	19	61	26	81	25	89	24	821	100	265	100	–

Preglednica 2. Reševalne akcije v obdobju 1977–1988

Leto	Reševanje			Reševanje (s sodelovanjem) helikopterjem				Vloženo delo		Posledice nesreč (prizadetih oseb)				Od tega		Na orga- niziranih smučiščih	
	Reševalne akcije	Poizvedovalne, iskalne akcije	Skupaj	Reševalne akcije	Iskalne akcije	Skupaj	%	Število sodelujočih reševalcev	Število reševalnih ur	Mrtvih	Poškodovanih	Brez poškodb	Skupaj	Domačinov	Tujcev	Število nesreč	Število ur reševa- nja in dežuranja
1977	62	8	70	31	1	32	31,4	532	5 673	25	44	15	84	74	10	615	6 628
1978	49	16	65	21	1	22	25,3	625	6 648	21	39	43	103	77	26	712	5 168
1979	49	23	72	23	3	26	26,5	734	6 235	21	36	54	111	79	32	383	5 104
1980	65	18	83	18	2	20	19,4	759	7 762	21	53	10	84	73	11	669	6 374
1981	44	14	58	18	6	24	29,3	526	6 484	19	44	30	93	79	14	717	7 122
1982	64	9	73	30	—	30	29,1	622	5 786	17	55	39	111	101	10	467	5 078
1983	69	24	93	33	1	34	26,8	926	9 459	28	49	30	107	95	12	—	—
1984	68	14	82	21	—	21	20,4	1 094	9 836	19	62	64	145	123	22	272	4 374
1985	68	17	85	16	—	16	15,8	1 138	9 784	19	64	87	170	152	18	472	5 432
1986	54	23	77	18	7	25	24,5	853	6 950	26	35	36	97	81	16	527	6 128
1987	75	14	89	25	3	28	31,5	1 006	10 720	25	58	37	120	64	17	—	—
1988	75	16	91	29	3	32	35,1	779	7 497	24	65	22	111	63	29	—	—
Skupaj	742	196	930	283	27	310	28,6	8 584	92 754	267	604	467	1 334	1 044	209	—	—
Povpr.	67,4	17,8	85,2	—	—	—	—	872	8 441	—	—	—	—	—	—	—	—

Slika 8. Število nesreč in obiskov v gorah.

Potrebujemo pomoč in rešitev v ustreznem aktu. Gorski reševalci mislimo, da bi bilo najprimerneje, ko bi se ohranil amaterizem in utrjena pravila službe, zakonski akt pa bi zaščitil dejavnost GRS in zagotovil možnosti za delo.

Zaključek

Na sejah komisije in podkomisij ter na zborih reševalcev natančno poročamo o delu reševalne službe in rezultatih. Javno, kritično in konstruktivno se pogovarjamo, kako smo delali, kaj bi lahko naredili bolje, kako bi še povečali varnost v gorah. To je oblika dela, ki omogoča vsem dela voljnim enakopraven dostop do sooblikovanja programa dela ter do dela samega.

Naše geslo je spoznanje: »Nič ni tako dobro, da ne bi mogli jutri narediti kaj še bolje.«

Reševalci se zavedamo, da bomo v svojem poslanstvu in razvoju slovenske gorske reševalne službe uspešni tako dolgo, dokler bomo svojo moč, znanje in srčnost dajali na voljo pomoči potrebnim in dokler bomo tovariško sodelovali.

Danilo Škerbinek

Development of the Mountain Rescue Squad and its Civil Defense Functions

The need to establish the Mountain Rescue Squad by the Mountain Association of Slovenia was clear 75 years ago. In the following years, as a result of its development and the increasing complexity of its work, the Mountain Rescue Squad evolved from a mountaineers' self-help group into today's publicly recognized team which is called upon for help throughout Slovenia and provides it where possible.

All rescue work is done on a voluntary basis.

UJMA
UJMA
UJMA
UJMA
UJMA
UJMA
UJMA
UJMA
UJMA